

Profesionālās izglītības biedrība

**Uzņēmēju un profesionālās izglītības iestāžu sadarbība,
sagatavojot darba tirgus prasībām atbilstošus speciālistus**

Ilze Brante

Profesionālās izglītības biedrības valdes priekšsēdētāja,
Ogres tehnikuma direktore

Uzņēmēju un profesionālās izglītības iestāžu sadarbība, sagatavojot darba tirgus prasībām atbilstošus speciālistus

Profesionālās izglītības uzdevums – sagatavot darba tirgus prasībām atbilstošus speciālistus.

Izmaiņas pasaules procesos, sabiedrībā, globalizācija, pāreja uz digitālu sabiedrību, plaša informācijas apmaiņa, strauja tehnoloģiju attīstība, demogrāfiskie procesi piešķir arvien lielāku nozīmi profesionālai izglītībai un profesionālajai kvalifikācijai.

Augsti kvalificēti speciālisti ir priekšnosacījums valstu konkurētspējai.

Uzņēmēju un profesionālās izglītības iestāžu sadarbību, sagatavojot darba tirgus prasībām atbilstošus speciālistus nosaka

Profesionālās izglītības likums, pastiprina plānotie grozījumi

Ministru kabineta noteikumi Nr. 144 (2013.gada 19.marta ar grozījumiem
2020.gada 10.janvārī Profesionālās izglītības kompetences centra statusa
piešķiršanas un anulēšanas kārtība)

Lielā mērā:

Uzņēmēju iniciatīva un aktivitāte

Profesionālās izglītības iestādes iniciatīva un aktivitāte

Uzņēmēju un profesionālās izglītības iestāžu sadarbību, sagatavojot darba tirgus prasībām atbilstošus speciālistus, nosaka Profesionālās izglītības likums, pastiprina tajā plānotie grozījumi

Nozaru ekspertu padomes:

Nozaru ekspertu padomju darbības mērķis ir sekmēt nozaru profesionālās izglītības atbilstību darba tirgus prasībām, tās efektivitātes un kvalitātes paaugstināšanu, veicinot valsts un pašvaldību, profesionālās izglītības iestāžu, nozares darba devēju un to apvienību, arodbiedrību un to apvienībām un speciālistu sadarbību cilvēkresursu attīstības jautājumos.

Nozaru ekspertu padomju sastāvā iekļauj **nozaru darba devēju vai to apvienību, nozaru profesionālo organizāciju, nozaru arodbiedrību vai darbinieku, valsts institūciju un pašvaldību pārstāvjus.**

Uzņēmēju un profesionālās izglītības iestāžu sadarbību, sagatavojot darba tirgus prasībām atbilstošus speciālistus, nosaka Profesionālās izglītības likums, pastiprina tajā plānotie grozījumi

Nozaru ekspertu padomes:

- 1 piedalās nozares kvalifikāciju struktūras izveidē, saskaņojot to ar darba tirgus prasībām, un sniedz priekšlikumus par attiecīgajai nozarei nepieciešamām profesijām un atbilstošām specializācijām;
- 2 sniedz atzinumu par profesijas standartiem un profesionālās kvalifikācijas prasībām;
- 3 saskaņo nozares ekspertus dalībai profesionālās izglītības iestāžu, eksaminācijas centru un profesionālās izglītības programmu akreditācijā un profesionālās kvalifikācijas eksāmenos;
- 4 piedalās profesionālās izglītības iestāžu tīkla attīstības un profesionālās izglītības programmu plānošanā;

Uzņēmēju un profesionālās izglītības iestāžu sadarbību, sagatavojot darba tirgus prasībām atbilstošus speciālistus, nosaka Profesionālās izglītības likums, pastiprina tajā plānotie grozījumi

Nozaru ekspertu padomes:

5

sniedz priekšlikumus par izglītojamo uzņemšanu profesionālās izglītības iestādēs;

6

veicina darba devēju sadarbību ar profesionālās izglītības iestādēm darba vidē balstītu mācību atbalstīšanā un prakses organizēšanā;

7

vērtē nozares darba tirgus attīstības tendences, fokusēti definējot galvenās izmaiņas darba tirgū un izsakot priekšlikumus iespējamiem risinājumiem;

8

sniedz analītiski pamatotu informāciju par nozaru nākotnes darba tirgus vajadzībām.

Uzņēmēju un profesionālās izglītības iestāžu sadarbību, sagatavojot darba tirgus prasībām atbilstošus speciālistus, nosaka Profesionālās izglītības likums, pastiprina tajā plānotie grozījumi

Konvents

Konventa mērķis ir **veicināt profesionālās izglītības iestādes attīstību atbilstoši darba tirgus prasībām.**

Konventa sastāvā ir **ne mazāk kā pieci padomnieki**. Konventa sastāvā iekļauj profesionālās izglītības iestādes vadītāju, tās ministrijas pārstāvi, kuras padotībā ir profesionālās izglītības iestāde, un attiecīgās pašvaldības, darba devēju un to apvienību pārstāvjus. Konventa sastāvā var iekļaut attiecīgā plānošanas reģiona pārstāvi, kā arī attiecīgās profesionālās izglītības iestādes darbinieku pārstāvi un citus ieinteresēto institūciju pārstāvjus. Konventa priekšsēdētājs ir darba devēju vai attiecīgās pašvaldības pārstāvis.

Uzņēmēju un profesionālās izglītības iestāžu sadarbību, sagatavojot darba tirgus prasībām atbilstošus speciālistus, nosaka Profesionālās izglītības likums, pastiprina tajā plānotie grozījumi

Konvents:

- 1** sniedz priekšlikumus profesionālās izglītības iestādes vadītājam attīstības stratēģijas jautājumos un profesionālās izglītības plānošanas dokumentu izstrādē;
- 2** piedalās profesionālās izglītības iestādes pedagoģisko darbinieku (administrācijas) atlases un novērtēšanas procesā;
- 3** sniedz priekšlikumus par profesionālās izglītības iestādes izstrādāto profesionālās izglītības programmu pirms tās iesniegšanas licences saņemšanai;
- 4** veicina profesionālās izglītības iestādes sadarbību ar reģiona komersantiem mācību prakses un darba vidē balstītu mācību organizēšanā.

«Profesionālās izglītības kompetences centra statusa piešķiršanas un anulēšanas kārtība», 2013.gada 19.marta Ministru kabineta noteikumi ar grozījumiem 2020.gada 10.janvārī nosaka un profesionālās izglītības iestādes katru gadu līdz 15.oktobrim atskaitās par izpildi:

Izglītības iestāde atbilstoši īstenojamām izglītības programmām **sadarbojas** ar darba devēju organizācijām vai to apvienībām un nozares komersantiem un ir saņēmusi viņu rakstisku vērtējumu par sadarbību, kā arī par mācību prakses un darba vidē balstītu mācību organizēšanu.

Izglītības iestāde **nodrošina** nozarē strādājošo un citu personu profesionālo tālākizglītību un pilnveidi.

Sadarbībā ar nozares organizācijām un komersantiem izglītības iestāde vismaz divās nozarēs, kurās tā īsteno profesionālās vidējās izglītības programmas, **veic** reģionālā vai nozares metodiskā centra, pedagogu tālākizglītības centra un ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanas funkcijas.

Ar Eiropas Reģionālā attīstības fonda atbalstu un valsts budžeta līdzfinansējumu ir modernizētas profesionālās izglītības iestādes visos Latvijas reģionos. Profesionālās izglītības iestādēs: **moderna infrastruktūra, mūdienu tehnoloģiskajām prasībām atbilstošs aprīkojums.**

Profesionālās izglītības iestādes un uzņēmēju sadarbības virzieni, nozaru asociācijas, uzņēmēji

Iesaistās audzēkņu darba vidē balstītu mācību īstenošanā;
Audzēknis no 1.kursa ir praksē pie nozares uzņēmēja;

- ▶ iepazīst profesiju;
- ▶ pārliecinās, ka izvēlētā profesija ir īstā;
- ▶ Ceturtajā kursā ir pilntiesīgs uzņēmuma darbinieks.

No 2013.gada **6 pilotskolas**.

2020.gadā **37 izglītības iestādes**.

No 2017.gada Latvijas Darba devēju konfederācijas īsteno ESF projektu
«Profesionālo izglītības iestāžu audzēkņu dalība darba vidē balstītās mācībās
un mācību praksēs uzņēmumos» Nr. 8.5.1.0/16/I/001 atbilstoši SAM 8.5.1.

Profesionālās izglītības iestādes un uzņēmēju sadarbības virzieni Nozaru asociācijas, uzņēmēji

Pasūta darba tirgū nepieciešamas izglītības programmas. Iesaistās darba grupā, izstrādājot profesionālās izglītības standartu un profesionālās izglītības programmu, t.sk., modulārās izglītības programmas, piemēram,

Sadarbībā ar Latvijas Neatkarīgo Mežizstrādātāju asociāciju –
Kokvedēja automobiļa vadītājs.

Kopā ar sadarbības partneriem izstrādā **Eiropas drošības standartus arboristiem**

Sadarbībā ar Latvijas Jumīķu apvienību izglītības programmu **Jumīķa** profesionālās kvalifikācijas iegūšanai pieaugušajiem.

Laiks no profesionālās izglītības programmas idejas līdz licencei – **2 mēneši.**

Profesionālās izglītības iestādes un uzņēmēju sadarbības virzieni Nozaru asociācijas, uzņēmēji

LATVIJAS VALSTS MEŽI

Pasūta nozarē strādājošo tālākizglītības programmas un kopsadarbībā ar profesionālās izglītības iestādi tās īsteno, piemēram,

Sadarbībā ar AS «Latvijas valsts meži»

- ▶ profesionālās pilnveides izglītības programma nozarē strādājošajiem **«Meža atjaunošana, kopšana un atjaunoto meža platību aizsardzība»**
- ▶ neformālās izglītības programma **«Mašinizētā mežizstrāde»**

Profesionālās izglītības iestādes un uzņēmēju sadarbības virzieni: Nozaru asociācijas, uzņēmēji:

Sadarbībā ar profesionālās izglītības iestādes pedagogiem iepazīst un apgūst prasmes ar profesionālās izglītības iestādes moderno un mūsdienīgo materiāli tehnisko nodrošinājumu, izglītojot sava uzņēmuma darbiniekus.

Nozarē strādājošo tālākizglītības semināri. Radošās darbnīcas. Meistarklases.

**Profesionālās izglītības iestādes un uzņēmēju sadarbības virzieni:
Nozaru asociācijas, uzņēmēji:**

Atbalsta profesionālās izglītības iestādi, nodrošinot ar jaunākās tehnikas harvesteru demo versijām (SIA "Konekesko Latvija"), rezerves daļām un materiāliem mācību procesa nodrošināšanai (SIA "Intrac Latvija").

Profesionālās izglītības iestādes un uzņēmēju sadarbības virzieni: Nozaru asociācijas, uzņēmēji:

Atbalsta profesionālās meistarības konkursus nozarē.

«Skills Latvija», «EuroSkills», «Worldskills», starptautiskie pavasara un rudens profesionālās meistarības konkursi izstāžu centrā «Rāmava»

**Profesionālās izglītības iestādes un uzņēmēju sadarbības virzieni:
Nozaru asociācijas, uzņēmēji:**

Atbalsta profesionālās izglītības iestādi, sekmējot izglītības kvalitāti, piešķirot audzēkņiem **stipendijas fondu** un iedvesmojot profesionālās izglītības iestādi jauniem **izaicinājumiem**.

Starptautiskā bakalaurāta Karjeras izglītībā izglītības programma.

International[®]
Baccalaureate

Profesionālās izglītības iestādes un uzņēmēju sadarbības virzieni Izaicinājumi un risinājumi

Izaicinājumi

- ▶ Nepietiekama audzēkņu interese par darba devēju pieprasītu profesiju
- ▶ Uzņēmumu skaita, kuri iesaistās audzēkņu DVB mācībās, palielināšana

Risinājumi

- ▶ Nozares akcija
- ▶ Darba birža
- ▶ Uzņēmēju dienas
- ▶ Marketinga pasākumi